provincie Zuid-Holland

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

H. Looij (BBB), D.L. van Woerden-Kerssen (ChristenUnie) en A.J.M. Merks (BBB)
(d.d. 8 oktober 2026)

Nummer
4486

Onderwerp
Aanvullende Natura-2000 aanwijzing Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller
De voorgenomen aanvullende Natura 2000-aanwijzing voor Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein roept fundamentele vragen op over de ecologische onderbouwing, de uitvoerbaarheid en de mogelijke gevolgen voor inwoners, agrariërs, ondernemers, recreanten en grondeigenaren. Natuurbescherming is belangrijk. Daarbij moeten wij voldoen aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn, als onderdeel van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen (VHR). Deze bepalingen verplichten tot het treffen van noodzakelijke instandhoudingsmaatregelen en het voorkomen van verslechtering van beschermde habitats en significante verstoring van beschermde soorten.
Tegelijkertijd vraagt zorgvuldig natuurbeleid om actuele en volledige ecologische gegevens, inzicht in alle relevante drukfactoren en maatregelen die daadwerkelijk bijdragen aan het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen. Het vastleggen van aanvullende natuurdoelen zonder voldoende inzicht in de gevolgen voor bestaande gebruiksfuncties, de financiële consequenties en de praktische uitvoerbaarheid kan leiden tot nieuwe onzekerheden en beperkingen. Daarbij moet onderscheid worden gemaakt tussen de juridische gevolgen van de aanwijzing zelf en eventuele aanvullende verplichtingen die voortvloeien uit beheerplannen, vergunningverlening of toekomstige gebiedsmaatregelen. De provincie Zuid-Holland heeft hierin een eigen bestuurlijke verantwoordelijkheid, zowel voor natuurbescherming als voor rechtszekerheid, een zorgvuldige belangenafweging en uitvoerbaar beleid.

Verzoek om spoedige beantwoording

*Gelet op de lopende zienswijzetermijn, volgens het ontwerpbesluit tot en met **18 november 2026**, verzoeken wij GS deze vragen met spoed en bij voorkeur vóór het verstrijken van deze termijn te beantwoorden.*
Wij verzoeken GS tevens de relevante onderzoeken, bestuurlijke correspondentie en juridische beoordelingen bij de beantwoording beschikbaar te stellen, zodat Provinciale Staten hun controlerende taak zorgvuldig kunnen uitoefenen.

Betrokkenheid van GS

1. *Was GS vooraf betrokken bij de voorbereiding van de aanvullende Natura 2000-aanwijzing voor Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein? Welke inbreng heeft de provincie geleverd en is daarbij expliciet aandacht gevraagd voor de gevolgen voor bestaande bedrijven, agrarische activiteiten, recreatie en particuliere eigendommen? Kan GS de betreffende correspondentie en adviezen beschikbaar stellen?*

Antwoord
Het aanwijzen van gebieden en doelen is een verantwoordelijkheid van het Rijk die volgens een vaste methodiek plaatsvindt. De provincie heeft de door het Rijk gevraagde data beschikbaar gesteld met betrekking tot het voorkomen van habitattypen en soorten, zie ook het antwoord op vraag 5. Daarnaast is het concept-ontwerpbesluit aan de provincie voorgelegd voor afstemming, de besluitvorming en communicatie hierover vindt plaats door het Rijk. Via de link Ontwerp-wijzigingsbesluit aanwijzing Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein | natura 2000 zijn deze stukken terug te vinden. De provincie heeft aangegeven geen knelpunten te voorzien bij de voorgenomen aanwijzing van het gebied voor de Habitatrichtlijn, omdat in de praktijk al met de aan te wijzen doelen wordt gewerkt, er geen sprake is van een overschrijding van de KDW en die ook niet wordt verwacht vanwege beleid gericht op daling stikstofemissie.

Bestaande bescherming en aanvullende verplichtingen

2. *Kan GS concreet aangeven welke juridische bescherming reeds op het gebied van toepassing is en welke aanvullende verplichtingen of beperkingen rechtstreeks dan wel indirect uit het ontwerpbesluit kunnen voortvloeien?*

Antwoord
Het gebied is in 2003 (en in 2020 opnieuw) al aangemeld bij de Europese Commissie voor de lijst van gebieden van communautair belang. Vanaf het moment van aanmelding gelden de verplichtingen uit de Habitatrichtlijn om doelen in stand te houden en de benodigde maatregelen te nemen. Ook moet er vanaf dat moment aan deze doelen getoetst worden bij vergunningverlening. Dat is dus nu al het geval. De rivierdonderpad is nieuw toegevoegd ten opzichte van de eerdere aanmelding. Deze soort is overal zeer sterk achteruitgegaan door concurrentie van uitheemse grondels, maar in Broekvelden, Vettenbroek & Polder komt nog een geïsoleerde populatie voor. Door de plas geïsoleerd te houden zodat uitheemse grondels zich niet kunnen vestigen en het huidige beheer te handhaven, blijft de populatie voldoende beschermd.

3. *Is GS bereid deze gevolgen per gebruiksfunctie inzichtelijk te maken, waaronder landbouw, recreatie, wonen, ondernemen, natuurbeheer en particulier grondbezit?*

Antwoord
Omdat deze aanwijzing grotendeels de formalisering is van de bestaande bescherming verandert er niets voor de omgeving en de huidige gebruiksfuncties. Het gebied is niet door stikstof overbelast en er zijn dan ook geen specifieke aanvullende maatregelen nodig om dit verder terug te dringen. In de vergunningverlening werd het gebied al jaren meegenomen omdat de bescherming reeds van kracht was (zie het antwoord op vraag 2). Nieuw is dat met dit ontwerpbesluit ook de bescherming van de populatie van de rivierdonderpad een plaats krijgt. Deze vissoort gaat landelijk zeer sterk achteruit door invasieve vissoorten. Het huidig beheer en gebruik van de plas is voldoende om deze soort te behouden.

Ecologische onderbouwing

4. *Acht GS de ecologische onderbouwing van de aanvullende aanwijzing voldoende actueel, volledig en gebiedsspecifiek?*

Antwoord
Ja.

5. *Op welke concrete onderzoeken, inventarisaties en meetgegevens baseert het college dit oordeel? Welke onzekerheden bestaan er en is GS bereid bij het Rijk aan te dringen op aanvullend onderzoek wanneer de beschikbare gegevens onvoldoende uitsluitsel bieden?*

Antwoord
Dit oordeel is gebaseerd op monitoringsdata van RAVON[1] (rivierdonderpad), veldbezoeken uit 2012 en 2026 van provincie en het ministerie van LVVN, monitoringsdata van het Hoogheemraadschap van Rijnland vanuit de Kader Richtlijn Water (KRW). Gedeputeerde Staten (GS) zien geen aanleiding om extra onderzoek te laten uitvoeren.

Rechtszekerheid voor bestaande gebruikers

6. *Kan GS uitsluiten dat bestaande agrarische bedrijven, recreatieondernemers, overige ondernemers en grondeigenaren als gevolg van de aanvullende aanwijzing of daaropvolgende maatregelen met nieuwe vergunningplichten, gebruiksbeperkingen of kosten worden geconfronteerd?*

Antwoord
Zoals toegelicht bij vraag 2 was het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn al meerdere jaren van kracht. Er verandert dus niets ten opzichte van de huidige situatie. De provincie voorziet dan ook geen knelpunten bij de voorgenomen aanwijzing van het gebied voor de Habitatrichtlijn, omdat in de praktijk al met de aan te wijzen doelen wordt gewerkt, er geen sprake is van een overschrijding van de KDW en die ook niet verwacht wordt vanwege beleid gericht op daling stikstofemissie.
In het nog op te stellen Natura 2000-beheerplan zal worden geëvalueerd hoe de doelen ervoor staan. Op basis daarvan worden knelpunten en drukfactoren geïdentificeerd en maatregelen geformuleerd. Dit gebeurt via een gebiedsproces waarbij relevante partijen betrokken worden.

7. *Indien niet, welke concrete risico's voorziet GS en welke maatregelen neemt het college om de rechtszekerheid van betrokkenen te waarborgen?*

Antwoord
GS voorzien geen risico's. De maatregelen die nodig zijn, zullen worden opgenomen in het nieuwe Natura 2000-beheerplan en worden via het beheerplanproces afgestemd met de gebiedspartijen.

[1] kennisorganisatie voor reptielen, amfibieën en vissen in Nederland

Samenloop van natuur- en waterdoelen

8. Hoe beoordeelt GS de samenloop van bestaande Vogelrichtlijndoelen, aanvullende habitatdoelen, waterkwaliteitsverplichtingen en lopende natuurontwikkelingsinitiatieven?

Antwoord
De bestaande Vogelrichtlijndoelen en de toegevoegde habitattypen conflicteren niet met elkaar. Deze bestaan al geruime tijd naast elkaar. Bestaande opgaven vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW, waterkwaliteit) en klimaat (bodemdaling) versterken juist de doelen voor watergebonden Habitatrichtlijnsoorten en verbeteren de omstandigheden voor de toegevoegde habitattypen. Bij het uitvoeren van geplande maatregelen voor de KRW zal aanvullend rekening gehouden moeten worden met de aanwezigheid van de rivierdonderpad.

9. Is onderzocht of deze doelstellingen elkaar versterken of mogelijk conflicteren? Welke afwegingen zijn daarbij gemaakt en is GS bereid deze openbaar te maken?

Antwoord
De doelen versterken elkaar. Zie het antwoord bij vraag 8.
Het aanwijzen van Natura 2000-gebieden is een bevoegdheid van het Rijk. In het ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft de minister van LVVN de aanwijzing onderbouwd. Via de link Ontwerp-wijzigingsbesluit aanwijzing Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein | natura 2000 zijn deze stukken terug te vinden. De provincie stelt op basis van het aanwijzingsbesluit een nieuw Natura 2000-beheerplan op. De verwachting is dat het nieuwe beheerplan in Q3 2027 in ontwerp gereed zal zijn. Zodra het ontwerp gereed is voor publicatie worden Uw Staten daarover geïnformeerd.

Natuurontwikkelingsinitiatief Nesbos

10. Is GS bekend met de plannen voor het zogenoemde Nesbos in de omgeving van de Surfplas?

Antwoord
Ja.

11. Hoe beoordeelt GS de mogelijke gevolgen van dit initiatief voor bestaande natuurwaarden, agrarisch gebruik, recreatie, waterhuishouding en de aanvullende instandhoudingsdoelstellingen?

Antwoord
GS heeft hierover eerder een brief aan de initiatiefnemers van het Nesbos gestuurd[2]. Uit deze brief blijkt dat het initiatief zoals dat op dat moment bekend was bij de provincie niet binnen de provinciale kaders paste. Het is GS niet bekend of de plannen inmiddels gewijzigd zijn.

12. Welke provinciale bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn hierbij aan de orde en welke onderzoeken acht GS noodzakelijk voordat eventuele besluiten worden genomen?

Antwoord
Zie de toelichting in de eerder genoemde brief aan de initiatiefnemers van het Nesbos.

[2] Microsoft Word - Brief Lid Gedeputeerde Staten Rijkaart en Potjer - Nesbos

Financiële consequenties en uitvoerbaarheid

13. Welke aanvullende financiële verplichtingen en uitvoeringsrisico's verwacht GS als gevolg van de aanwijzing en daaropvolgende instandhoudingsmaatregelen?

Antwoord
Er worden geen aanvullende financiële verplichtingen of uitvoeringsrisico's verwacht, omdat sinds de aanmelding door het Rijk bij de Europese Commissie in de praktijk al uitvoering hieraan wordt gegeven.

14. Welke kosten komen mogelijk voor rekening van de provincie, gemeenten, waterschappen, terreinbeheerders, ondernemers en particuliere eigenaren?

Antwoord
Het aanwijzingsbesluit leidt op zichzelf niet tot extra maatregelen of extra kosten. Er bestond al een verplichting tot het nemen van maatregelen voor het verbeteren van de waterkwaliteit (KRW) en het behalen van de aangemelde doelen. Met de rivierdonderpad was eerder geen rekening gehouden, maar daarvoor is het huidige (water)beheer voldoende.

15. Is GS bereid Provinciale Staten vooraf inzicht te geven in de geraamde kosten, financiering, uitvoerbaarheid en verwachte effectiviteit van eventuele aanvullende provinciale maatregelen?

Antwoord
Maatregelen worden opgenomen in het Natura 2000-beheerplan dat naar verwachting begin 2028 in ontwerp zal worden vastgesteld. De kosten kunnen worden gedekt met bestaande middelen voor natuurbeheer en herstelmaatregelen. Er zijn op dit moment geen extra maatregelen voorzien vanwege de toegevoegde doelen bovenop maatregelen die (ook) vanuit bestaande opgaven voor onder andere water (KRW) en klimaat (bodemdaling) nodig zijn. Mogelijk komen er vanuit de evaluatie van het beheerplan aanvullende maatregelen naar voren. GS kunnen daar op dit moment nog geen uitsluitsel over geven, omdat de evaluatie nog uitgevoerd moet worden.

Waterkwaliteit en invasieve rivierkreeften

In de toelichting bij het ontwerpbesluit worden onder meer waterkwaliteit en invasieve rivierkreeften als relevante problemen genoemd.

16. Welke concrete maatregelen acht GS noodzakelijk om deze drukfactoren aan te pakken? Welke maatregelen zijn reeds uitgevoerd, welke resultaten hebben deze opgeleverd en welke partijen zijn verantwoordelijk voor de verdere uitvoering?

Antwoord
Voor waterkwaliteit zijn en worden maatregelen genomen vanuit de KRW, zoals het hanteren van een flexibel waterpeil, het baggeren van sloten en herstel van de afkalvende oevers. Voor rivierkreeften zijn geen gebiedsspecifieke maatregelen voorzien. GS zijn zich bewust van de problematiek van invasieve rivierkreeften in Polder Stein. In het nieuwe Natura 2000-beheerplan zal worden opgenomen dat nader onderzoek verricht gaat worden naar deze problematiek en worden met behulp van de uitkomsten maatregelen geformuleerd om de aanwezige populaties terug te dringen. Daarnaast wordt al gewerkt aan het weerbaarder maken van de natuur, zoals het aanleggen van natuurvriendelijke oevers. Deze zijn voor rivierkreeften minder aantrekkelijk en dragen daarom positief bij.

In 2024 heeft het Hoogheemraadschap van Rijnland een onderzoek uit laten voeren naar de aanwezige populaties uitheemse rivierkreeften in Polder Stein-Noord en Polder Lang-Roggebroek. Hieruit is gebleken dat met name in Polder Stein de aantallen Amerikaanse rivierkreeft zodanig hoog zijn dat het aannemelijk is dat een negatief effect optreedt op de aanwezige waterplanten. In Polder Lang Roggebroek liggen de aantallen lager, maar ook in deze polder is op tenminste één locatie een negatief effect te verwachten. Of de rivierkreeft de bepalende factor is voor de achteruitgang van de waterkwaliteit in Polder Stein-Noord moet nader onderzocht worden.

17. *Hoe voorkomt GS dat aanvullende beperkingen worden opgelegd zonder dat de daadwerkelijk vastgestelde oorzaken van natuurachteruitgang effectief worden aangepakt?*

Antwoord
GS verwachten geen aanvullende beperkingen.

Zorgvuldigheid van de aanvullende aanwijzing

18. *Acht GS het verantwoord aanvullende instandhoudingsdoelstellingen vast te stellen wanneer de gevolgen voor bestaande gebruikers, grondeigenaren en betrokken overheden nog niet volledig inzichtelijk zijn?*

Antwoord
GS verwacht niet dat dit aanwijzingsbesluit leidt tot nieuwe gevolgen ten opzichte van de huidige situatie.

19. *Welke informatie acht GS minimaal noodzakelijk voor een zorgvuldige beoordeling en is het college bereid hierover vóór afloop van de zienswijzetermijn een expliciet bestuurlijk standpunt in te nemen?*

Antwoord
GS is van mening dat er geen aanvullende informatie nodig is en dat reeds een zorgvuldige beoordeling gemaakt is.

Provinciale zienswijze

20. *Is GS bereid namens de provincie Zuid-Holland een zienswijze op het ontwerpbesluit in te dienen, waarin de ecologische onderbouwing, de verplichtingen uit artikel 6 van de Habitatrichtlijn, rechtszekerheid, uitvoerbaarheid, financiering en bescherming van bestaande gebruiksfuncties nadrukkelijk worden betrokken?*
Zo nee, waarom niet?

Antwoord
GS ziet geen aanleiding voor het indienen van een zienswijze op het ontwerpbesluit, omdat het aanwijzingsbesluit slechts formeel vastlegt wat in de praktijk al toegepast wordt. Bovendien wordt de kritische depositiewaarde niet overschreden, en een overschrijding in de toekomst is zeer onwaarschijnlijk gezien het landelijke en provinciale beleid dat gericht is op reductie van stikstofemissie. Voor een groot deel bestaan de benodigde maatregelen uit het voldoen aan de opgaven voor klimaat en water (KRW). In het reguliere beheer en de herstelmaatregelen vanuit het Natura 2000-beheerplan wordt bovendien al rekening gehouden met de aangemelde doelen.

Gebiedsspecifieke drukfactoren Polder Stein

21. Welke drukfactoren zijn volgens GS bepalend voor de actuele staat van de natuur in Polder Stein en welk aandeel hebben stikstofdepositie, hydrologie, waterkwaliteit en overige ecologische factoren daarin?

Antwoord
Voor de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden is een onderzoek uitgevoerd door een extern bureau naar de drukfactoren waarvoor mogelijk maatregelen buiten de Natura 2000-gebeiden nuttig en noodzakelijk zijn[3]. Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein is hierin niet meegenomen, omdat dit gebied destijds nog niet was aangewezen als stikstofgevoelig gebied. GS hebben voor de aanpak drukfactoren besloten om het onderzoek ook voor de overige niet-stikstofgevoelige gebieden uit te voeren; dit onderzoek wordt eind dit jaar of in Q1 2027 ook met u gedeeld. In dit onderzoeksrapport is Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein wel meegenomen. In het nog op te stellen Natura 2000-beheerplan zullen de relevante drukfactoren worden uitgewerkt naar aanleiding van de evaluatie (zie ook het antwoord op vraag 6 en 28). Vanuit de KRW komt in ieder geval de waterkwaliteit in de plas Broekvelden als drukfactor naar voren[4]. Verder is het aannemelijk dat de aanwezigheid van rivierkreeften net als in andere veenweidegebieden een knelpunt vormt (zie ook het antwoord op vraag 16). Welke drukfactoren het meest van belang zijn zal moeten blijken uit bovengenoemd onderzoeksrapport en de evaluatie.

22. Kan GS per drukfactor aangeven welke natuurdoelen hierdoor worden beïnvloed en in hoeverre de onderlinge bijdrage van deze factoren daadwerkelijk is vastgesteld?

Antwoord
Hierop kan op dit moment nog geen antwoord worden gegeven. Het ligt voor de hand dat de waterkwaliteit een knelpunt kan vormen voor watergebonden soorten. Zie het antwoord op vraag 21.

Actualiteit van onderzoeken

23. Welke gegevens, metingen, inventarisaties en onderzoeken liggen ten grondslag aan de beoordeling van de afzonderlijke drukfactoren in Polder Stein?

Antwoord
Zie het antwoord op vraag 21.

24. Uit welke jaren dateren deze gegevens, welke onzekerheden bestaan er en in hoeverre geven zij een actueel en representatief beeld van de ecologische situatie?

Antwoord
Dit wordt allemaal nog nader onderzocht, zie het antwoord op vraag 21.

25. Is GS bereid ontbrekende of verouderde gegevens te actualiseren voordat ingrijpende aanvullende maatregelen worden vastgesteld?

Antwoord

[3] Dit onderzoeksrapport is in januari 2026 aangeboden aan PS: https://www.zuid-holland.nl/politiek-bestuur/gedeputeerde-staten/besluiten/besluit/aanbieden-onderzoeksrapport-arcadis-over-aanpak-drukfactoren-rondom-stikstofgevo

[4] KRW-factsheets | Het Waterkwaliteitsportaal

Als blijkt dat gegevens ontbreken of verouderd zijn en een analyse niet mogelijk blijkt, worden gegevens geactualiseerd. GS verwachten niet dat ingrijpende aanvullende maatregelen nodig zijn.

Gebiedsgerichte maatregelen en verantwoordelijkheid

26. Welke concrete maatregelen acht GS noodzakelijk om de geconstateerde drukfactoren in Polder Stein aan te pakken?

Antwoord
Hierop kan op dit moment geen compleet antwoord gegeven worden. In het nog op te stellen Natura 2000-beheerplan zullen concrete maatregelen worden voorgesteld voor de uitvoering. Daarnaast zullen in het Arcadis onderzoeksrapport (zie vraag 21) naar de drukfactoren maatregelen worden voorgesteld die als startpunt kunnen dienen voor de vermindering van drukfactoren. Vervolgens worden deze maatregelen in samenwerking met de gebieden en andere beleidsopgaven verder uitgewerkt.

27. Welke maatregelen zijn reeds uitgevoerd, welke resultaten zijn aantoonbaar bereikt en welke verantwoordelijkheden liggen bij de provincie, waterschappen, terreinbeheerders, agrarische ondernemers en andere betrokken partijen?

Antwoord
Deze maatregelen zullen in het nog op te stellen Natura 2000-beheerplan worden opgenomen. Hiervoor wordt een gebiedsproces gestart waarin relevante partijen uit het gebied worden betrokken.

28. Hoe wordt gewaarborgd dat maatregelen daadwerkelijk bijdragen aan de instandhoudingsdoelstellingen en voldoen aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn?

Antwoord
In het Natura 2000-beheerplan wordt zowel vooruit als achteruit gekeken. Het beheerplanproces start met de evaluatie van het vorige beheerplan. Daarbij wordt gekeken of alle maatregelen zijn uitgevoerd en welke resultaten de maatregelen hebben gehad. Daarnaast wordt gekeken naar de ontwikkeling van de doelen in het gebied op basis van monitoringsdata. Op basis van de landschappelijke systeemanalyse en monitoringsdata wordt vastgesteld welke drukfactoren nog moeten worden aangepakt. Vervolgens wordt in samenspraak met de gebiedspartijen bepaald welke maatregelen noodzakelijk zijn om de drukfactoren te verminderen. Deze maatregelen worden vervolgens in het Natura 2000-beheerplan vastgelegd.

***Voorgenomen zonering en gebiedsgericht* alternatief**

29. Welke gevolgen verwacht GS van eventuele stikstofzonering rondom Polder Stein voor agrarische bedrijven, grondeigenaren, bedrijfsontwikkeling en andere bestaande gebruiksfuncties?

Antwoord
GS verwachten dat een zonering voor stikstof rondom Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein niet aan de orde is, omdat de kritische depositiewaarde van het aangewezen stikstofgevoelige habitattype niet wordt overschreden en gezien het beleid gericht op stikstofreductie naar verwachting ook in de toekomst niet zal worden overschreden. GS benadrukken dat het ontwerp-aanwijzingsbesluit voor Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein als Habitatrichtlijngebied en de

zoneringsaanpak van het Rijk twee aparte besluiten betreffen die onafhankelijk van elkaar door het Rijk genomen worden.

30. *Op welke actuele, gebiedsspecifieke ecologische gegevens en juridische afwegingen zou een dergelijke zonering worden gebaseerd?*

Antwoord
In de zoneringsaanpak van het Rijk wordt de noodzaak van een overgangszone bepaald vanuit de noodzaak voor stikstofreductie (mate waarin de KDW wordt overschreden en de hoeveelheid stikstofemissie vanuit de omgeving van het Natura 2000-gebied).
In het provinciale beleid (SANE) is geen rekening gehouden met een zonering voor stikstof rondom Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein, omdat er geen sprake is van een overschrijding van de kritische depositiewaarde (KDW).

31. *Is GS bereid de analyse van alle relevante drukfactoren als uitgangspunt te nemen voor een aantoonbaar effectief en juridisch houdbaar gebiedsgericht alternatief voor generieke stikstofzonering?*

Antwoord
In de (vastgestelde) aanpak voor drukfactoren houden GS rekening met alle verschillende drukfactoren: stikstof, hydrologie, invasieve exoten, recreatie en land- en soort specifieke drukfactoren. Zoals eerder benoemd lijkt een stikstofzonering bij Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein niet nodig.

32. *Is GS tevens bereid, indien aan de wettelijke natuurverplichtingen wordt voldaan, bij het Rijk te pleiten voor de mogelijkheid van een omwisselbesluit of een vergelijkbaar juridisch instrument voor Polder Stein? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord
GS gaan er vooralsnog van uit dat een stikstofzonering rondom Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein niet nodig is omdat de kritische depositiewaarde van de aangewezen habitattypen niet wordt overschreden. Dat is ook de inzet bij de gesprekken met het Rijk.

Den Haag, 10 november 2026

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,	voorzitter,
drs. M.J.A. van Bijnen MBA	mr. A.W. Kolff